

Motion till riksdagen 2013/14:Ju433

av Yvonne Andersson (KD)

Personidentitetsstölder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda huruvida medborgare och företagare kan skyddas från kriminella som kapar deras identitet.

Motivering

Antalet ID-stölder ökar kraftigt, och det drabbar både företag och privatpersoner, som i princip står maktlösa när sådant händer. Förra året fick 65 000 svenskar sin identitet kapad, vilket lett till förluster för dem på sammanlagt 2,7 miljarder kronor. För det mesta sker kapningen av identiteten genom att någons ID-handlingar kommer i fel händer. Dock är det inte svårare än att den kriminelle känner till ett personnummer och organisationsnummer till bolag, vilket i Sverige är en fullt offentlig uppgift som lätt går att ta fram. Därefter används personnumret och organisationsnumret för att köpa varor och tjänster mycket enkelt och snabbt. Kreditgivningsföretagen begär nämligen inte mer uppgifter än ett fullständigt personnummer för att transaktionen ska gå igenom.

Om en person råkar ut för ID-bedrägeri är allt offret kan göra att spärra sin identitet hos kreditupplysningsföretagen. Då kan inte kreditföretagen göra kreditupplysningar och låneansökningar i den berörda personens namn. Detta löser dock inte orsaken till problemet, möjligtvis för att brottet är så oerhört lätt att begå, vilket gör att ID-stölderna fortsätter att drabba andra svenskar.

Skattemyndigheten godkänner i dagsläget adressändring utan legitimering, vilket öppnar upp för att systemet kan missbrukas. När detta väl har skett börjar bedragaren beställa varor i företagets namn. Oseriösa personer nyttjar denna svaghet i systemet och ansöker om en tilläggsadress till befintligt företag och lägger till nya kontaktuppgifter i form av kontanttelefonnummer,

Fel! Okänt namn på

skapar en egen hemsida och lägger de nya uppgifterna i företagskatalogen. Dessa uppgifter med tilläggsadress och tilläggstelefon lämnas till grossister och internetsäljare och fakturan skickas till den nya tilläggsadressen för varor som beställts och levererats till bedragaren. Företaget som utsätts för bedrägeriet får inte vetskap om detta förrän långt i efterhand då en påminnelse nått dem om obetalda fakturor. Först då kontaktar säljaren/leverantören det bolag som blivit kapat för att kräva betalning för levererade varor. Eftersom personnummer är så pass lättillgängliga vore det exempelvis möjligt att begära att kreditföretagen bör komplettera med exempelvis en e-legitimering. I alla sammanhang i våra dagliga liv finns lösenord och mekanismer för att skydda den privata sfären, allt medan kreditgivningsföretagen gör det mycket lätt för gärningsmän att agera ostört. Kraftigare tag måste åt mot dem som stjälar andras identitet. I dagsläget döms gärningsmannen endast för att ha tagit ett lån eller köpt något i en annan persons namn. Detta kan inte vara rimligt. Regeringen bör utreda hur medborgare och företagare kan skyddas från kriminella som kapar deras identitet.

Stockholm den 4 oktober 2013

Yvonne Andersson (KD)